

امتحانات متمرکز عمومی نیمسال دوم ۱۴۰۰-۱۳۹۹

ساعت برگزاری: ۹ صبح	نمره: ۱۸	مجموع امتحان: ۹۰ دقیقه
---------------------	----------	------------------------

مهر مدرسه

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

کد امتحان :	۲۴۰۰۲/۰۶
تاریخ آزمون :	۱۴۰۰/۰۴/۰۶
عنوان :	منطق ۱
کتاب :	دانش منطق
محدوده :	از ابتدای کتاب تا ابتدای تصدیقات (ص ۱۶۰-۳۷)
حذفیات :	ندارد

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلایی: مدرسه علیه: شهرستان: استان:

۰/۵

۱- کدام یک از عبارات زیر تصدیق است؟ ص ۶۵

- الف. کتاب علمی مفید است ☒
- ب. اگر شما درس بخوانید ☐
- ج. آیا شما مریض هستی ☐
- د. به به عجب هوایی ☐

۰/۵

۲- حفظ و نگهداری معانی جزئیة بر عهده کدام قوه ادراک است؟ ص ۷۴

- الف. عقل ☐
- ب. خیال ☐
- ج. وهم ☒
- د. حس ☐

۰/۵

۳- تقابل بین دو مفهوم «خالق و مخلوق» کدام است؟ ص ۸۷

- الف. ملکه و عدم ملکه ☐
- ب. تضایف ☒
- ج. تخالف ☐
- د. تضاد ☐

۰/۵

۴- لفظ «صلاة» به معنای نماز، چگونه لفظی است؟ ص ۹۳

- الف. مختص ☐
- ب. مرتجل ☐
- ج. منقول ☒
- د. مجاز ☐

۰/۵

۵- کدام کلی، «مشکک» است؟ ص ۱۰۴

- الف. انسان ☐
- ب. محبت ☒
- ج. شکل ☐
- د. کتاب ☐

۰/۵

۶- وصف «فرد» برای «سه» چه نوع عرضی است؟ ص ۱۴۶

- الف. بین به معنای اخص ☒
- ب. بین به معنای اعم ☐
- ج. عرضی غیربین ☐
- د. عرضی مفارق ☐

۷- دو فرق منطق با سایر دانش‌هایی که قوانین کلی را بیان می‌کنند، چیست؟ ص ۳۸

جواب: اولاً؛ چون ضوابط منطق صرفاً عقلی است، هیچ استثنائی را بر نمی‌تابد، به خلاف قوانین اجتماعی و مدنی که در شرایط مختلف تغییر می‌کند. ثانیاً قواعد منطقی بر اساس قراردادهای بشری، تنظیم نشده است چرا که ضوابط عام‌اندیشه‌ای که منطق بیان می‌کند، قوانین حقیقی ناظر بر واقعیت جریان درست تفکر است.

۸- برای شبیهه: «انسان از یک نوع منطق فطری و عقل سلیم برخوردار است که به موجب آن خود به خود استدلال صحیح از فاسد را باز می‌شناسد بنابراین منطق مفید فائده‌ای ارزشمند نیست» دو پاسخ بنویسید. ص ۴۴

جواب: اولاً اگر چه می‌توان بر مبنای فطرت، قواعد منطق را به کار برد، اما در صورت علم به آنها، توانمندی اعمال این قواعد به مراتب بیشتر و کامل تر خواهد بود. ثانیاً هر چند عقل سلیم بسیاری از اوقات خود به خود، عملیات کشف حقایق را انجام می‌دهد، اما غالباً از چرایی و چگونگی آن غافل است مثلاً ممکن است نادرستی استدلالی را دریابد اما نتواند چگونگی بطلان آن را درک کند. (پاسخ سوم در کتاب)

۹- نوع دلالت‌های زیر را مشخص نمایید. ص ۸۰

الف) دلالت عقربه‌های ساعت بر زمان: جواب: دلالت وضعی غیر لفظی

ب) دلالت ضربان قلب بر اضطراب: جواب: دلالت طبعی

ج) دلالت لفظ ماشین بر راننده: جواب: دلالت وضعی لفظی التزامی

د) دلالت لفظ خانه بر اتاق: جواب: دلالت وضعی لفظی تضمینی

۱۰- مراد از «حمل اولی و حمل شایع» را در بحث تصورات نوشته، در قالب مثالی اهمیت این دو اصطلاح را تبیین نمایید. ص ۱۰۴

جواب: ملاحظه مفهوم لفظ، با صرف‌نظر از مصادیق را حمل اولی گویند. ملاحظه مفهوم لفظ با در نظر گرفتن مصادیق را حمل شایع گویند. (۱ نمره) وقتی ادیب می‌گوید: «فعل، مبتدا واقع نمی‌شود» ممکن است کسی در نظر بدوی، کسی بگوید در همین جمله فعل مبتدا واقع شده است پس چگونه گفته می‌شود مبتدا واقع نمی‌شود، در پاسخ باید گفت آنچه در این ترکیب، مبتدا قرار گرفته، مفهوم فعل است و آنچه در جمله نمی‌تواند نقش مبتدا را ایفا کند، مصداق آن است، بنابر این فعل به حمل اولی مبتدا واقع می‌شود و فعل به حمل شایع مبتدا واقع نمی‌شود.

۱۱- نسبت بین هر دو مفهوم، کدام یک از نسبت‌های چهار گانه است؟ ص ۱۰۹-۱۰۷

الف) غیرانسان و غیرناطق: جواب: تساوی

ب) سفید و لباس: جواب: عموم و خصوص من وجه

ج) کتاب و کتابخانه: جواب: تباین

د) غیر دانشجو و غیر باسواد: جواب: عموم و خصوص مطلق

۱۲- «تعریف» را معنا کرده، مراد از تعریف لفظی، حقیقی (به معنای اخص و شرح الاسم) را تبیین نمایید. ص ۱۲۱-۱۲۰

جواب: تعریف: روشن کردن تصور مجهول و تبیین مفهومی به وسیله تصورها و مفاهیم پیشین است. تعریف لفظی: اگر شخصی، معنا را می‌داند ولی از وضع یک لفظ خاص برای آن بی‌اطلاع است مانند حقیقت حیوانی را که نام آن اسد است را می‌شناسد اما نمی‌داند لفظ «غضنفر» برای آن وضع شده است در این صورت تعریف غضنفر به «اسد» تعریف لفظی است. تعریف حقیقی به معنای اخص: هنگامی که از چستی شیء بعد از علم به هستی آن سوال می‌شود پاسخ آن را تعریف حقیقی به معنای اخص می‌گویند، تعریف حقیقی شرح الاسم: هنگامی که از چستی شیء قبل از علم به هستی آن سوال می‌شود پاسخ آن را تعریف حقیقی شرح الاسم یا تعریف اسمی است.

۱۳- اصطلاحات «جنس» و «خاصه» را به همراه مثال تعریف نمایید. ص ۱۳۲-۱۳۶

جواب: جنس، کلی است که بیانگر بخشی از حقیقت شیئی و اعم از آن است مانند مفهوم حیوان نسبت به انسان

خاصه، کلی که خارج از حقیقت شیء و در عین حال مختص به اوست مانند ضاحک نسبت به انسان

۱۴- دو نوع تقسیم را به همراه مثال توضیح دهید. ص ۱۵۸

جواب: ۱- طبیعی: تجزیه یا تقسیم کل به اجزاء مانند تقسیم آب به دو عنصر اکسیژن و هیدروژن ۲- منطقی: تقسیم کلی به جزئیات مانند تقسیم کلمه به اسم و فعل و حرف